

TOELICHTING BIJLAGE 14 OPLEGNOTITIE PLANMER

Hoort bij zaak: SOM/2017/009604
Onderwerp: Oplegnotitie planMER naar aanleiding van opmerkingen Commissie voor de m.e.r.
Van: Jeroen Merkx
Datum: 13 september 2017

Op 13 juli 2017 heeft de commissie voor de milieueffectrapportage (hierna ook: de commissie) het definitieve toetingsadvies uitgebracht over het milieueffectrapport (hierna ook: de planMER) van het ontwerpbestemmingsplan Buitengebied Deelgebied 1.

Hoewel de commissie constateert dat met het planMER veel informatie beschikbaar is gekomen over de milieugevolgen van het nieuwe bestemmingsplan, ziet de commissie nog een aantal verbeterpunten:

1. Er dient meer inzicht te worden gegeven in lokale knelpunten qua geurbelasting en concentraties fijn stof, en de mogelijke maatregelen om negatieve effecten voor de gezondheid en het woon- en leefklimaat te voorkomen;
2. Er dient globaal inzicht te worden gegeven in de verschillende mogelijkheden voor het realiseren van de gemeentelijke ambities op de thema's energie en duurzaamheid en de ruimtelijke en milieuconsequenties daarvan;
3. Er dient inzicht te worden gegeven in de uitvoerbaarheid van het bestemmingsplan waar het gaat om de gevolgen voor de stikstofdepositie van de drie met het bestemmingsplan mogelijk gemaakte paardenhouderijen;
4. Geadviseerd wordt een zelfstandig leesbare samenvatting op te nemen waarin op een publieksvriendelijke manier de belangrijkste conclusies en keuzemogelijkheden voor de besluitvorming en bijbehorende milieuconsequenties zijn aangegeven.

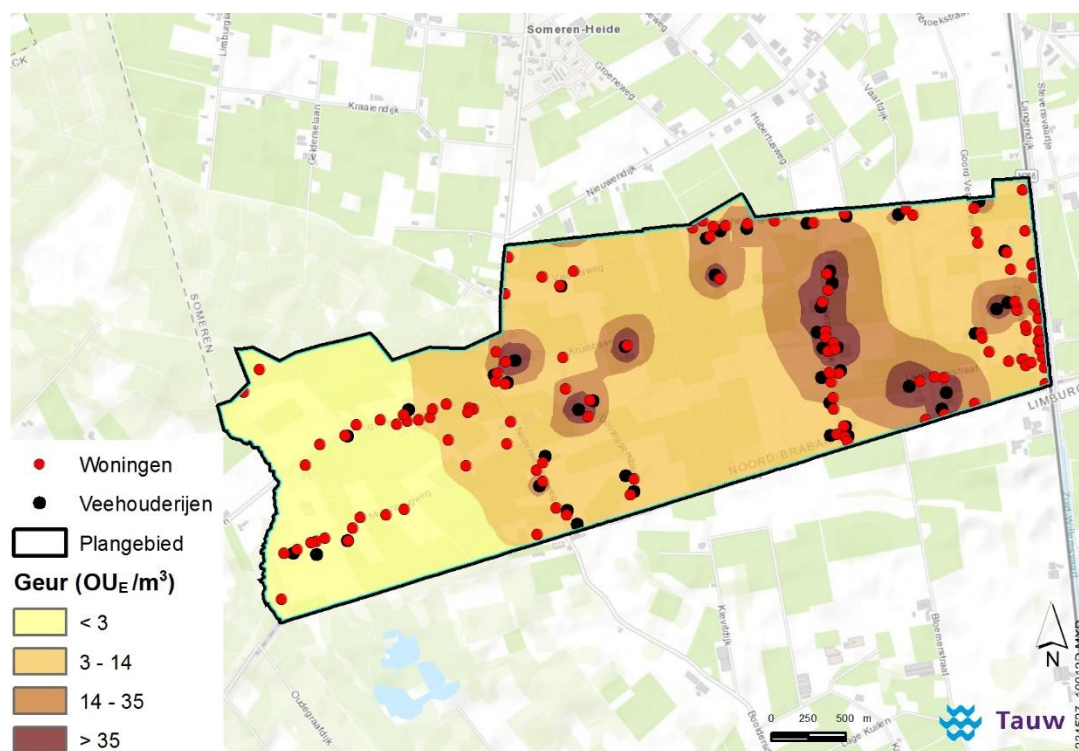
Onderstaand geven we weer hoe we met deze verbeterpunten zijn omgegaan.

1. Geur en fijnstof

In het advies betwijfelt de commissie de juistheid van de in het MER gepresenteerde geur verspreidingsberekeningen. Een extra controle van de rekenresultaten heeft bevestigd dat er inderdaad een onjuistheid heeft gezeten in de eigenschappen van de emissiepunten zoals die waren opgenomen in het gebruikte verspreidingsmodel. De eigenschappen van de emissiepunten zijn teruggezet naar de default-waardes die het verspreidingsmodel V-stacks-gebied aangeeft.

Geurbelasting in de huidige situatie

Verder zijn, gehoor gevend aan het advies van de commissie, de gevoelige woonbestemmingen in het buitengebied toegevoegd aan de geurverspreidingskaarten.

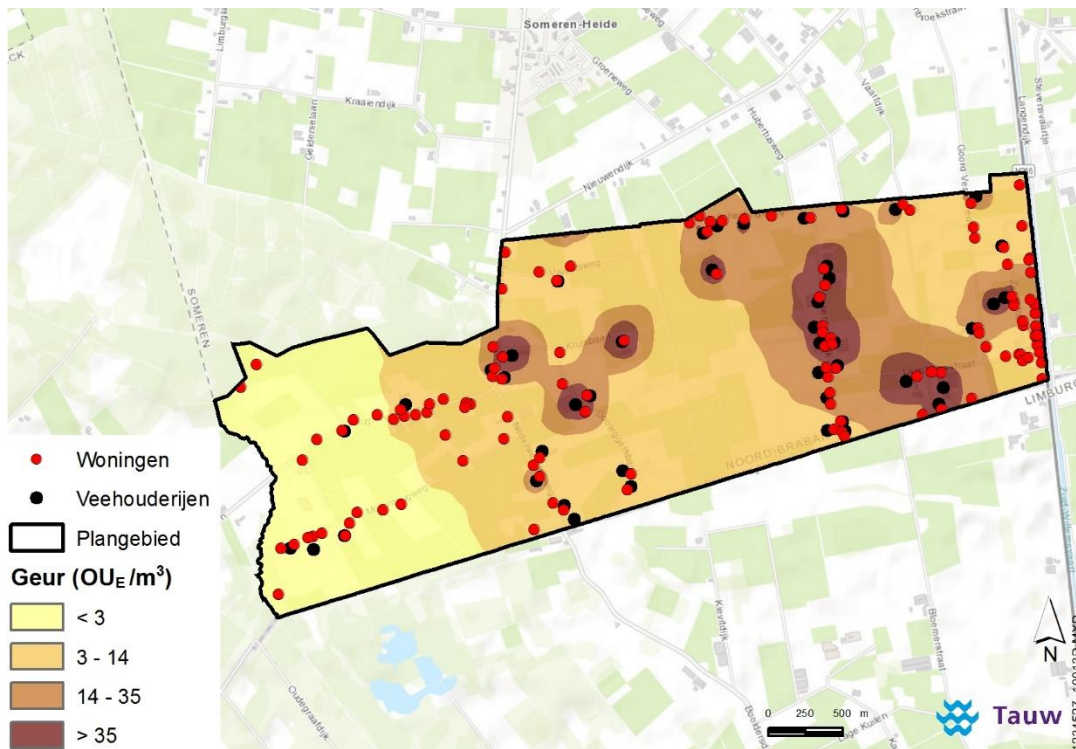
Figuur 1 Berekende achtergrond geurbelasting in de huidige situatie (vervangt figuur 6.13 uit het MER)

In figuur 1 zijn de gecorrigeerde rekenresultaten voor de geur achtergrondbelasting in de huidige situatie weergegeven. Hiermee wordt aangetoond dat in de huidige situatie er op een aantal plaatsen sprake is van een gecumuleerde geurbelasting van meer dan $35 OU_E/m^3$. In verreweg het grootste deel van het plangebied is er in de huidige situatie sprake van een gecumuleerde geurbelasting van meer dan $3 OU_E/m^3$. Op basis van deze berekeningen is aannemelijk gemaakt dat er in de huidige situatie sprake is van een hoge geurbelasting in het buitengebied. Het is de verwachting dat een deel van de bewoners van het gebied hier hinder van ondervindt.

Geurbelasting in het worst case alternatief

In figuur 2 zijn de gecorrigeerde rekenresultaten voor de geur achtergrondbelasting in de worst case weergegeven. In dit model is geen rekening gehouden met geuremissie reducerende

maatregelen. Aan alle bedrijven die nog ruimte hebben in het bouwvlak (zoals weergegeven in bijlage 6 van het planMER) is deze ontwikkelruimte ook toegekend.

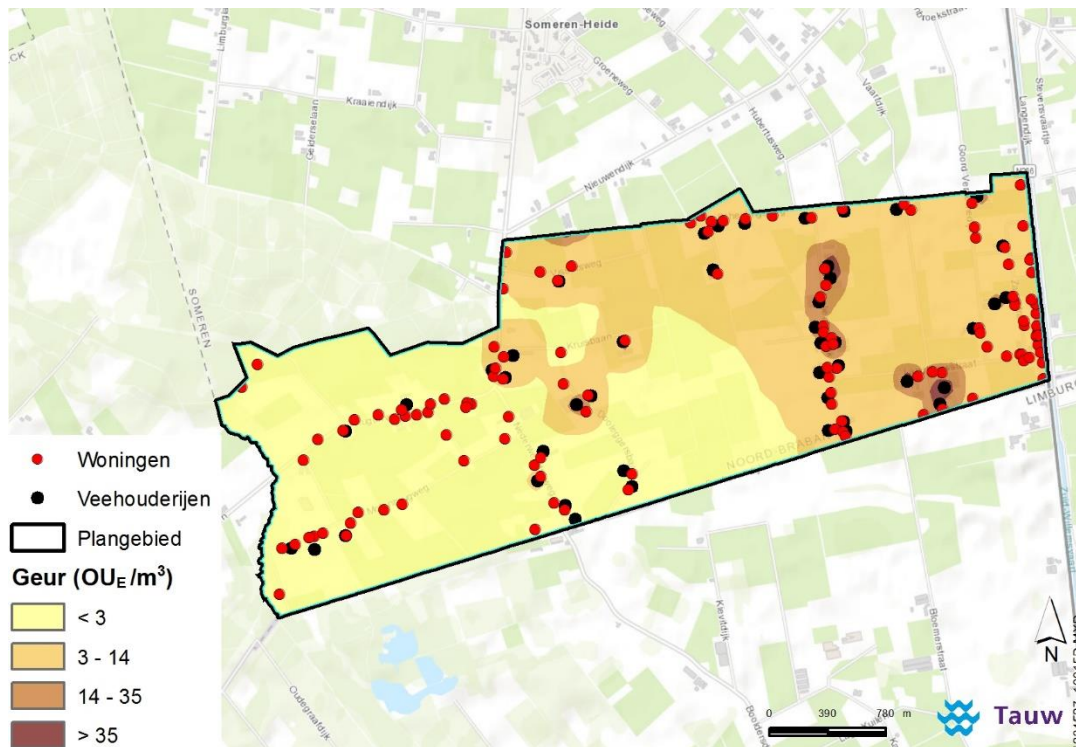
Figuur 2 Berekende achtergrond geurbelasting in de worst case (vervangt figuur 6.14 uit het MER)

Ook in de worst case is er bij een substantieel aantal woningen sprake van een gecumuleerde geurbelasting van meer dan $35 OU/m^3$. Als een dergelijk scenario zich zou manifesteren zou de al hoge geurbelasting in het gebied nog verder toenemen.

Onderzoek naar mogelijke maatregelen

Gevolg gevend aan het advies van de commissie is vervolgens berekend wat het effect zou zijn van de inzet van geur reducerende maatregelen. In figuur 3 zijn de resultaten van deze geurverspreidingsberekeningen weergegeven. In dit model is uitgegaan van eenzelfde groei als in de worst case, in combinatie met de inzet van de meest vergaande emissie reducerende maatregelen zoals die staan opgenomen in de regeling¹. In het model zijn deze maatregelen ingezet op zowel bestaande als nieuw te bouwen dierenverblijfplaatsen.

¹ Zie ook paragraaf 6.10 van het planMER.

Figuur 3 Berekende achtergrond geurbelasting voor een scenario waarin maximaal wordt ingezet op geur emissie reductie

De in figuur 3 gepresenteerde resultaten van de uitgevoerde geurverspreidingsberekeningen laten zien dat er in principe technische maatregelen beschikbaar zijn om de geurbelasting in het plangebied substantieel terug te brengen. Alleen als ook de bestaande dierenverblijfplaatsen gemoderniseerd worden is het mogelijk om het eindresultaat te realiseren dat wordt gepresenteerd in figuur 3.

Gevolgen voor de gezondheid

Door de GGD is, in het Handboek Gezondheid Effect Screening, een gestandaardiseerde beoordeling voorgesteld die de blootstelling aan geur vertaalt naar milieugezondheidskwaliteit. In tabel 1 wordt deze methodiek kort samengevat. Deze methodiek wordt gebruikt om het effect van de berekende gevallen te bepalen op de te verwachten milieugezondheidskwaliteit.

Tabel 1 Berekende geurbelasting in relatie tot hinder en de bijbehorende milieugezondheidskwaliteit vanuit de GES-methodiek

Berekende geurbelasting op de gevel (OUe/m ³)	Hinder (%)	Ernstige hinder (%)	GES-score	Milieugezondheidskwaliteit
0-1	0-5	0	1	Goed
1-5	5-20	0-3	3	Vrij matig
5-6	20-25	3-5	4	Matig
6-14	25-39	5-8	6	Onvoldoende
14-35	≥39	≥8	7	Ruim onvoldoende
>35	*	*	8	Zeer onvoldoende

* deze categorie wordt in de GES-methodiek niet benoemd maar is toegevoegd om onderscheidend vermogen aan te kunnen brengen in het plangebied

In tabel 2 zijn de effecten van de verschillende scenario's op de milieugezondheidskwaliteit weergegeven.

Tabel 2 Effecten van de geurbelasting op de milieugezondheidskwaliteit in het plangebied, uitgedrukt in het percentage van het aantal woningen in het plangebied

Berekende geurbelasting op de gevel (OUe/m ³)	In de huidige situatie	In het worst case alternatief	Na inzet van emissie reductie	Milieugezondheidskwaliteit
<3	17%	15%	22%	Vrij matig tot goed
3-14	53%	50%	57%	Onvoldoende tot matig
14-35	16%	21%	9%	Ruim onvoldoende
>35	14%	14%	2%	Zeer onvoldoende

Op basis van tabel 2 wordt vastgesteld dat in de huidige situatie, wat betreft geur, de milieugezondheidskwaliteit in het plangebied als onvoldoende kan worden aangemerkt. Als het worst case alternatief gerealiseerd zou worden neemt de milieugezondheidskwaliteit in het plangebied verder af. De inzet van beschikbare technische maatregelen (op nieuwe en bestaande dierverblijfplaatsen) kan zorgen voor een substantiële verbetering van de milieugezondheidskwaliteit voor geur in het plangebied.

Fijn stof

Gevolg gevend aan het advies van de commissie-m.e.r. zijn, in aanvulling op het MER, fijn stof verspreidingsberekeningen uitgevoerd. Deze berekeningen zijn uitgevoerd met Geomilieu versie 4.30. De STACKS en STACKS-G modules in Geomilieu zijn door het ministerie van I&M goedgekeurd voor SRM3 berekeningen. Aangezien alle bestaande veehouderijen in het zuidelijke

deel van de gemeente Someren in het model zijn ingebracht zou de PM10 achtergrondconcentratie (deze is opgenomen in de PreSRM module, de PreSRM module is weer opgenomen in Geomilieu-STACK) gecorrigeerd moeten worden voor het aandeel directe PM10 stalemities aan de achtergrondconcentratie. Deze correctie is niet uitgevoerd vanwege de beperkte meerwaarde die een dergelijke correctie zou hebben. De hieronder weergegeven resultaten zijn dus een overschatting van de feitelijke luchtverontreiniging.

In de huidige situatie bedraagt de maximale jaargemiddelde PM10 concentratie op een woning 31,6 $\mu\text{g}/\text{m}^3$. De landelijke grenswaarde van 40 $\mu\text{g}/\text{m}^3$ wordt dus niet overschreden². Het berekende maximale aantal overschrijdingsdagen bedraagt 59. De grenswaarde van 35 overschrijdingsdagen wordt voor 2 adressen overschreden:

- Beliënberkdijk 21
- Beliënberkdijk 26

De Beliënberkdijk is een straat waarlangs een groot aantal veehouderijen, met name pluimveehouderijen, zijn gelegen. De fijnstof concentraties in het plangebied zijn hier het hoogst.

In het worst case alternatief bedraagt de maximale jaargemiddelde PM10 concentratie op een woning 34,2 $\mu\text{g}/\text{m}^3$. Ook in de worst case wordt de landelijke grenswaarde voor de jaargemiddelde stofconcentratie dus niet benaderd. Het berekende maximale aantal overschrijdingsdagen bedraagt in de worst case 60. De grenswaarde van 35 overschrijdingsdagen wordt voor 3 adressen overschreden:

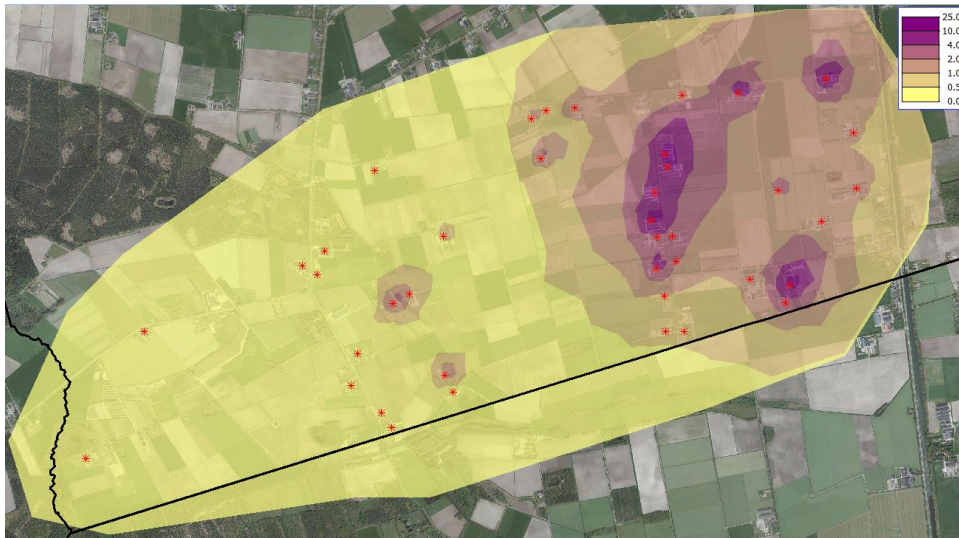
- Beliënberkdijk 21
- Beliënberkdijk 26
- Beliënberkdijk 28

De resultaten zijn inclusief zeezoutcorrectie. Deze bedraagt voor Someren 1 $\mu\text{g}/\text{m}^3$ en 2 overschrijdingsdagen. Beliënberkdijk 21 en 28 zijn bedrijfswoningen waarbij de overschrijding veroorzaakt wordt door het eigen bedrijf. Op eigen bedrijfswoningen hoeft niet getoetst te worden. Beliënberkdijk 26 is een 'losse' woning.

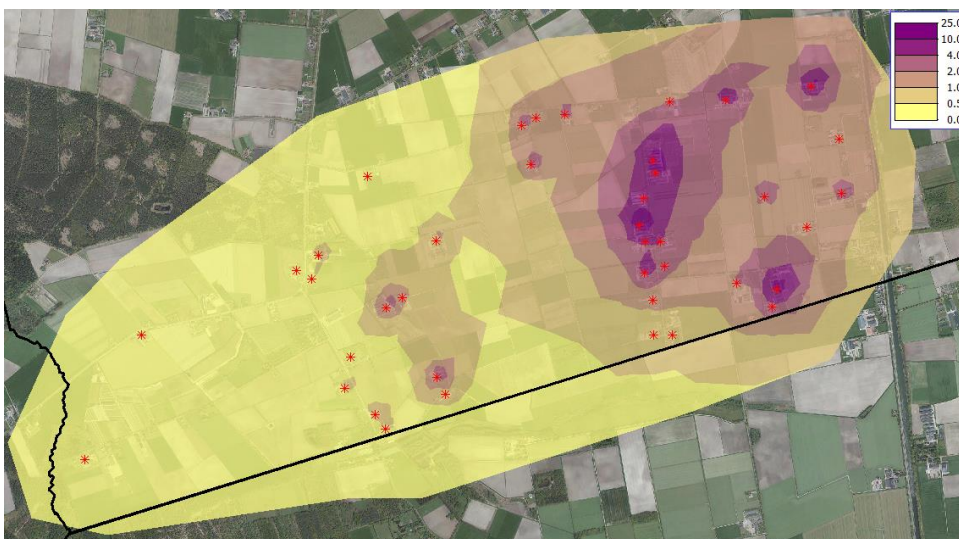
Effecten van het worst case alternatief

Hierboven is de luchtkwaliteit in het plangebied getoetst aan de grenswaarden. Zowel in de huidige situatie als ten gevolge van het worst case alternatief is er mogelijk ter plaatse van één woning sprake van een overschrijding van de provinciale grenswaarde. Door het realiseren van het worst case alternatief neemt het aantal gebruikers van het gebied waar de grenswaarden mogelijk in het geding zijn dus niet toe.

² Ten opzichte van de in Brabant gebruikelijke grenswaarde van 31,2 $\mu\text{g}/\text{m}^3$ is er wel sprake van een lokale overschrijding ter hoogte van de Beliënberkdijk.

Figuur 4 Jaargemiddelde bijdrage van stallen aan de fijnstof concentratie in $\mu\text{g}/\text{m}^3$ voor de huidige situatie voor toetsjaar 2015

Figuur 5 Jaargemiddelde bijdrage van stallen aan de fijnstof concentratie in $\mu\text{g}/\text{m}^3$ voor het worst case alternatief voor toetsjaar 2015

De figuren 4 en 5 geven de bijdrage aan de luchtverontreiniging weer. Het realiseren van het worst case alternatief zorgt niet voor een aanzienlijke toename van de bijdrage aan de luchtverontreiniging in het plangebied. Verbetering van de luchtkwaliteit kan worden gerealiseerd door gebruik te maken van de emissie beperkende maatregelen zoals die in paragraaf 6.10 van het planMER zijn weergegeven.

Toetsing van de uitvoerbaarheid van het plan

In paragraaf 4.6 van het planMER worden de maatregelen die nodig zijn om ongewenste verzuring en eutrofiëring te voorkomen kort samengevat. Significant negatieve effecten op de kwalificerende habitats kunnen worden voorkomen door in het plan een gebruiksbeperking op te nemen waardoor een toename van de emissie/depositie tot strijdig gebruik zal leiden, in combinatie met een

afwijdingsbevoegdheid van deze gebruiksbeperking waar B&W alleen gebruik van mag maken op basis van een onherroepelijke vergunning Wet natuurbescherming (inclusief passende beoordeling) die aan het bestemmingsplan wordt gekoppeld of als er ten tijde van vaststelling van het bestemmingsplan er al een gedocumenteerde melding in het kader van het Programma Aanpak Stikstof is ingediend. In bijlage 7 van het planMER is de uitvoerbaarheid van het plan in detail getoetst aan de hand van de boven genoemde gebruiksbeperking. Voor bedrijven die dieren houden (zoals paarden en/of schapen) waarvoor geen emissie-arm stalsysteem is opgenomen in de Regeling ammoniak en veehouderij (Rav) is het feitelijk niet goed mogelijk aan deze gebruiksbeperking te voldoen omdat er bij deze diervverblijfplaatsen geen mogelijkheid is intern te salderen. Mede om hier aan tegemoet te komen kan B&W afwijken van de gebruiksbeperking als er sprake is van een onherroepelijke vergunning Wet natuurbescherming of een gedocumenteerde melding in het kader van het Programma Aanpak Stikstof. Voor drie paardenhouderijen is dit mechanisme in het bestemmingsplan toegepast. In bijlage 7 van het planMER was deze aanvullende toetsing van de uitvoerbaarheid echter niet inzichtelijk gemaakt. In de bijgaande tabel³ is deze toetsing voor de drie paardenhouderijen alsnog uitgevoerd.

2. Gemeentelijke ambities op de thema's energie en duurzaamheid

De commissie constateert dat in het MER niet is ingegaan op de thema's energie en duurzaamheid, terwijl voor deze thema's wel gemeentelijke ambities zijn geformuleerd. Hierdoor is er geen inzicht in hoe de gemeentelijke ambities gerealiseerd kunnen worden en wat de bijbehorende gevolgen zijn voor landschap, natuur en woon- en leefklimaat, zo constateert de commissie.

De commissie constateert terecht dat de gemeente Someren ambities heeft op het gebied van energie en duurzaamheid. Het bestemmingsplan en de bijbehorende planMER maken echter geen concrete ontwikkelingen mogelijk die gericht zijn op het invullen van deze ambities. Het is derhalve niet nodig om in de planMER in te gaan op de haalbaarheid hiervan.

Het zou logischer zijn om in een visie de ruimtelijke haalbaarheid van deze ambities te verwoorden en deze vervolgens te vertalen in concrete planvorming die uiteindelijk wordt vertaald in een bestemmingsplan. Zo ver is het echter nog niet.

3. Ontwikkelingen van drie paardenhouderijen

In de laatste alinea van punt 1 is hier al op ingegaan. Uit deze toetsing blijkt dat de drie in het bestemmingsplan mogelijk gemaakte paardenhouderijen geen gevolgen hebben voor de uitvoerbaarheid van het bestemmingsplan.

4. Samenvatting

Er hebben ons geen opmerkingen van burgers bereikt over het moeilijk leesbaar zijn van de (samenvatting) van de planMER. De aanbeveling om een meer leesbare samenvatting te schrijven,

³ Bij het bewerken van bijlage 7 uit het planMER werd duidelijk dat de emissies in het plan-scenario niet juist zijn weergegeven. Deze zijn gecorrigeerd. Opgemerkt wordt dat deze correctie geen gevolgen heeft voor de uitkomst van de uitvoerbaarheidstoets. De aangevulde toetsingstabel vervangt daarom de tabel die in bijlage 7 van het planMER is opgenomen.

nemen we dan ook niet over. Wel zullen we in de planMER van de volgende deelgebieden er naar streven om de samenvatting zo leesbaar mogelijk